

Quickscan Ecologie

Renswoude, Groot Overeem II

Datum	06-04-2020
Auteur	T.D. Breur, Msc
Opdrachtgever	Gemeente Renswoude
Rapport code	QS18058-cv3
Wijze van citeren	Breur, T.D. 2019. Quickscan Ecologie, Groot Overeem II, Renswoude. Rapportcode: QS18058-cv3. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

Breur Ecologie & Onderzoek
Schipbeekstraat 74
3313AR Dordrecht

Disclaimer

Op alle tekst, foto's en afbeeldingen in dit rapport berust – tenzij anders vermeld – het auteursrecht van Breur Ecologie & Onderzoek. Deze rapportage, inclusief eventuele bijlage(s), is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Verstrekking aan en gebruik door anderen dan de geadresseerde is zonder toestemming niet toegestaan. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Breur Ecologie & Onderzoek kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade als gevolg van een onjuiste of onvolledige weergave van de gegevens in dit rapport.

Copyright © Breur Ecologie & Onderzoek 2019.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1 Aanleiding.....	4
2 Doel.....	4
3 Werkwijze.....	4
4 Wettelijk kader.....	5
4.1 Beschermd soorten.....	5
4.2 Beschermd gebieden.....	5
4.3 Beschermd houtopstanden.....	6
4.4 Zorgplicht.....	6
5 Plangebied & ontwikkeling.....	7
5.1 Huidige situatie.....	7
5.2 Geplande ontwikkeling.....	8
5.3 Toekomstige situatie.....	8
5.4 Planning.....	8
6 Beschermd gebieden.....	10
6.1 Wet natuurbescherming.....	10
6.2 Verordening ruimte.....	10
7 Beschermd soorten.....	12
7.1 Planten.....	12
7.2 Vogels.....	12
7.3 Grondgebonden zoogdieren.....	12
7.4 Vleermuizen.....	12
7.5 Overige soorten.....	13
8 Conclusie & aanbevelingen.....	14
8.1 Conclusies.....	14
8.2 Aanbevelingen.....	14
Bronvermelding.....	15
Bijlage I.....	16

Samenvatting

Breur Ecologie & Onderzoek heeft in opdracht van Gemeente Renswoude een quickscan ecologie uitgevoerd op het terrein genaamd "Groot Overeem II" te Renswoude. De gemeente onderzoekt mogelijkheden om dit terrein te ontwikkelen tot bedrijventerrein.

Deze quickscan heeft tot de volgende conclusies geleid:

- De geplande ontwikkeling heeft geen negatief effect op Natura-2000 gebieden.
- Het NNN onderdeel van het plangebied zal verbeterd worden ten opzichte van de huidige situatie. Er is er geen sprake van een overtreding van de Provinciale Verordening Ruimte.
- Het plangebied is geschikt als nestplaats van algemene broedvogels van grasland en akkers. Hierom wordt aanbevolen om de werkzaamheden te laten starten buiten het vogelbroedseizoen: buiten grofweg de periode maart t/m augustus.
- De Lunterse beek kan functioneren als vliegroute voor vleermuizen. Mits men zorg draagt dat het kunstlicht op het bedrijventerrein niet gericht is op de beek is er geen sprake van negatief effect op vleermuizen en geen noodzaak voor aanvullend onderzoek. Bij twijfel dient men een deskundig ecooloog te betrekken.

Afgezien van beschermde soorten is het plangebied geschikt voor onbeschermde dan wel vrijgestelde soorten (zoals mol, egel, gewone pad). Het aanvragen van een ontheffing is voor deze soorten niet nodig, wel geldt te allen tijde de zorgplicht (zie aanbevelingen).

Aangezien het gebied grootschalig heringericht zal worden wordt aanbevolen om daar waar mogelijk natuurinclusief te ontwerpen, te denken aan groene daken en gevels, of inbouwkasten voor vogels of vleermuizen. Ten aanzien van de nieuwe beplanting op het bedrijventerrein wordt aanbevolen om te kiezen voor inheemse soorten.

1 Aanleiding

De Gemeente Renswoude heeft Breur Ecologie & Onderzoek verzocht om een quickscan ecologie uit te voeren op een terrein genaamd "Groot Overeem II" te Renswoude. De gemeente onderzoekt momenteel de mogelijkheden om dit terrein te ontwikkelen tot bedrijventerrein. Door middel van een quickscan ecologie wordt vastgesteld of deze geplande ontwikkeling leidt tot het overtreden van de Wet natuurbescherming en/of de Verordening Ruimte.

2 Doel

Het doel van deze quickscan ecologie is om antwoord te geven op de volgende vragen:

- Is het plangebied gelegen in/nabij beschermde natuurgebieden?
- Zijn beschermde soorten flora en fauna (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Leidt de geplande ontwikkeling tot een overtreding van de Wet natuurbescherming?
- Dienen er vervolgstappen genomen te worden in het kader van de Wet natuurbescherming?

3 Werkwijze

Door middel van een bureaustudie en een veldbezoek is een compleet beeld gekregen van het (mogelijke) voorkomen van beschermde soorten flora en fauna in het plangebied en het effect van de ontwikkeling op nabijgelegen beschermde gebieden.

- **Bureaustudie**
Door middel van een literatuur- en internetstudie is onderzocht welke beschermde soorten (potentieel) voor kunnen komen in en om het plangebied. Hierbij is gebruik gemaakt van in het verleden uitgevoerde onderzoeken in/om het plangebied. Ook zijn verspreidingsatlassen en openbaar beschikbare waarnemingen bestudeerd. Ten aanzien van de beschermde gebieden zijn de officiële websites van de betreffende overheidsinstanties geraadpleegd.
- **Veldbezoek**
Een oriënterend veldbezoek is uitgevoerd door dhr. T.D. Breur op 06-02-2019. Het plangebied is onderzocht, belangrijke elementen zijn gefotografeerd en indien nodig met de verrekijker geïnspecteerd.

4 Wettelijk kader

4.1 Beschermde soorten

De bescherming van flora en fauna is in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze soortbescherming onderscheidt drie categorieën:

- **Vogelrichtlijnsoorten**

Gebaseerd op de Europese Vogelrichtlijn (1979). Dit heeft betrekking op alle in Europa natuurlijk voorkomende vogelsoorten. Van enkele specifieke vogelsoorten is in Nederland de nest- of verblijfplaats jaar rond beschermd, ook wanneer hier niet gebroed wordt. Hierbij valt te denken aan gebouw bewoonde vogels zoals de huismus en gierzwaluw of boom broedende roofvogels zoals de sperwer en de boomvalk.

- **Habitatrichtlijnsoorten**

Gebaseerd op de Europese Habitatrichtlijn (1992). Onder deze categorie vallen specifieke soorten uit verschillende groepen (vaatplanten, zoogdieren, vissen etc.) waarvoor op Europees niveau instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgesteld.

- **Nationaal beschermde soorten**

In de wet worden dit ook wel "andere soorten" genoemd. Dit betreft specifieke soorten verschillende groepen (vaatplanten, zoogdieren, vissen etc.) die op nationaal niveau beschermd zijn. Let wel: Als bevoegd gezag mogen provincies soorten uit deze derde categorie vrijstellen van een ontheffingsplicht. Zo kan de bescherming van deze soorten tussen provincies van elkaar verschillen.

Per beschermingscategorie gelden verschillende verbodsbepalingen, deze zijn in tabelvorm weergegeven in Bijlage I. Basis voor de soortbescherming is het "nee, tenzij" principe: handelingen met negatief effect op soorten in verboden tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

4.2 Beschermde gebieden

De bescherming van beschermde gebieden is vastgelegd in de Wet natuurbescherming en in de provinciale Verordening Ruimte.

- **Wet natuurbescherming**

De gebiedsbescherming in deze wet heeft uitsluitend betrekking op Natura 2000-gebieden. Deze gebieden hebben instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld op Europees niveau. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

- **Verordening Ruimte**

In de verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Dit is een nationaal netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op 'behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken' van het NNN. Aanvullend op dit nationale netwerk kan de provincie ook andere gebieden een planologische bescherming toekennen, dit gebeurt bijvoorbeeld bij belangrijke provinciale landschappen of belangrijke weidevogelgebieden.

4.3 Beschermde houtopstanden

De kap van houtopstanden (bos, lanen, houtwallen, hagen, struwelen etc.) is onderhevig aan de regelgeving van de Wet natuurbescherming indien aan de volgende twee voorwaarden wordt voldaan:

- De houtopstand ligt buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming'.
- De houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²) of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

Indien dit het geval is dient men naast een kapmelding mogelijk te voldoen aan een herplantingsplicht en een omgevingsvergunning.

De bescherming van houtopstanden is voor deze ontwikkeling niet relevant, er is geen sprake van kap van bomen. De bescherming van houtopstanden komt in deze rapportage dan ook niet verder aan de orde.

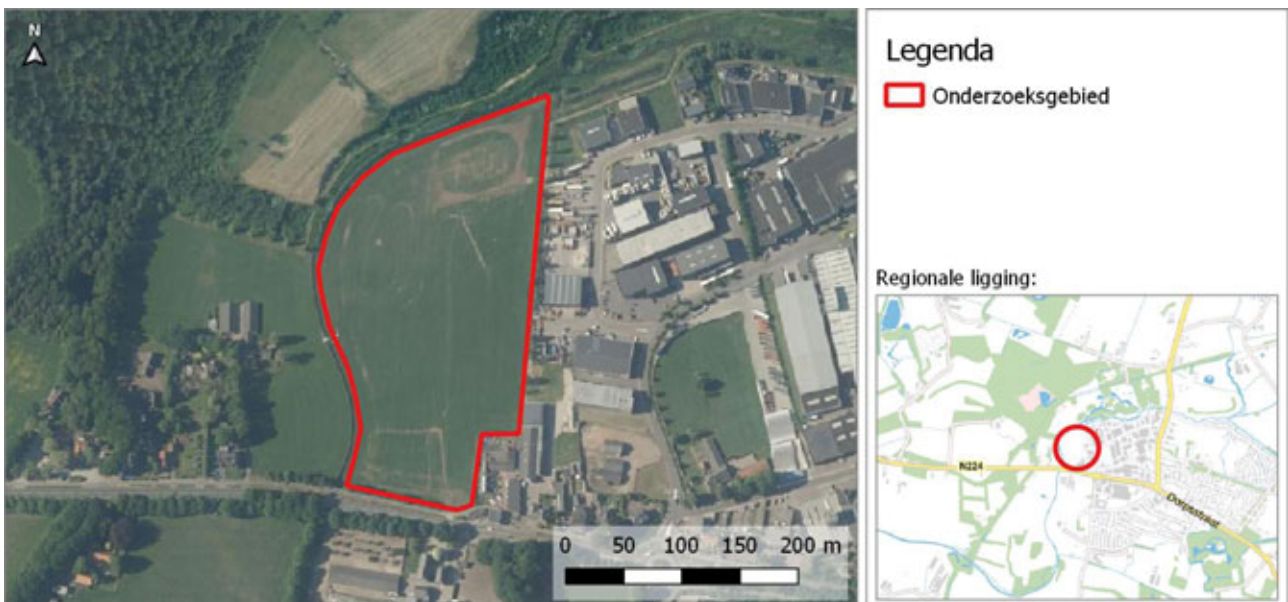
4.4 Zorgplicht

Overkoepelend geldt voor alle in het wild levende planten en dieren de zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat onnodige schade aan dieren en planten te allen tijde dient te worden voorkomen. Bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren dienen maatregelen genomen te worden (binnen wat redelijkerwijs van de initiatiefnemer verwacht mag worden) om dit negatief effect zoveel mogelijk te voorkomen of te verminderen.

5 Plangebied & ontwikkeling

5.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen in het noordwesten van Renswoude, provincie Utrecht. Het terrein bestaat uit een grasland, begrensd door de Lunterse beek in het westen en een bedrijventerrein in het oosten. In het plangebied zijn geen bebouwing of bomen aanwezig. Ten zuiden van het plangebied bevindt zich een ondiepe greppel. Ten tijde van het veldbezoek stond er een klein beetje water in deze greppel.

Afbeelding 1: Locatie en regionale ligging van het plangebied (rood omlijnd).

Afbeelding 2: Zicht op het plangebied, kijkrichting noord.

Afbeelding 3: Zicht op het plangebied (links) en de Utrechtseweg (N224), kijkrichting oost.

Afbeelding 4: De Lunterse beek ten noorden van het plangebied, het plangebied betreft het achterliggende grasland op de foto. Kijkrichting zuidwest.

5.2 Geplande ontwikkeling

In het plangebied zal een bedrijventerrein worden gerealiseerd. Feitelijk zal het bestaande bedrijventerrein Groot Overeem I zich verder westelijk uitbreiden. Het betreft de vestiging van lokale bedrijven met een maximale milieucategorie 3.2. Er komt geen extra ontsluiting op de provinciale weg N224. De ecologische zone langs de Lunterse beek zal ter plaatse van de NNN-aanduiding (zie Hfst 6.2) ecologisch ingericht gaan worden.

5.3 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie bevindt zich een bedrijventerrein in het plangebied (zie Afb. 5), de NNN zone langs de Lunterse beek zal heringericht zijn ten behoeve van de natuurwaarden.

5.4 Planning

Het bouwrijp maken van het terrein staat gepland in de zomer van 2021.

Afbeelding 5: Schetsontwerp toekomstige inrichting.

6 Beschermde gebieden

6.1 Wet natuurbescherming

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura-2000 gebied. Het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied is de Veluwe, op > 6 km afstand van het plangebied. Tauw heeft een studie gedaan naar negatief effect op dit gebied als gevolg van een toename in stikstofdepositie¹. Dit onderzoek heeft geconcludeerd dat er d.m.v. intern salderen geen drempelwaarden worden overschreden mits men aan een aantal randvoorwaarden voldoet (zoals gasloos bouwen). De Gemeente Renswoude is voornemens hieraan te voldoen, waardoor er geen vergunningsplicht geldt ten aanzien van stikstof.

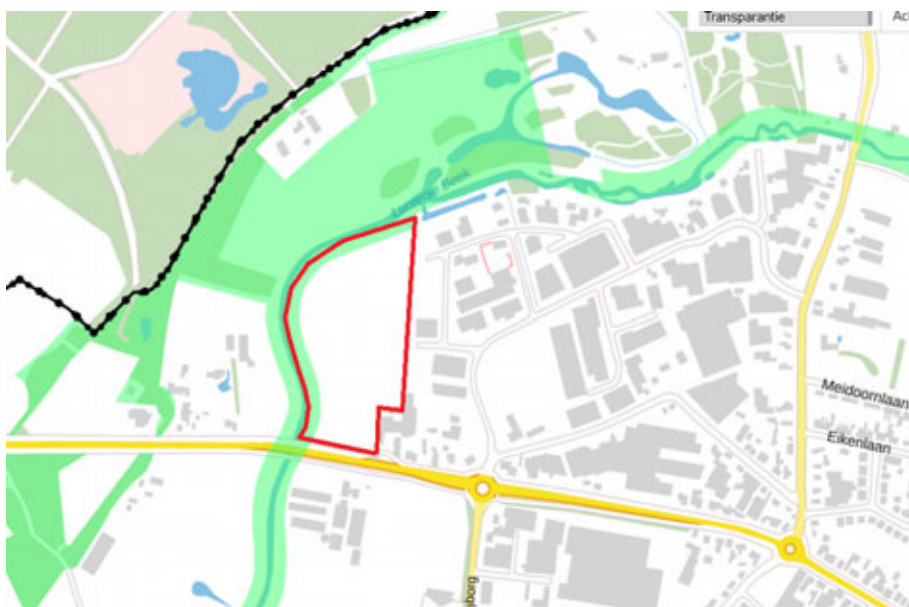
Overige negatieve externe effecten op de Veluwe als gevolg van trilling, licht of geluid zijn uitgesloten wegens de afstand tussen het plangebied en dit Natura-2000 gebied.

6.2 Verordening ruimte

De noordelijke rand van het plangebied maakt onderdeel uit van de Lunterse beek, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

De ontwikkeling mag niet leiden tot negatief effect op:

- De wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland.
- De oppervlakte of de samenhang van het Natuurnetwerk Nederland.

Afbeelding 6: Natuurnetwerk Nederland (lichtgroen) rondom het plangebied (rood omlijnd).

In overleg met het Waterschap en de provincie zal het NNN gebied in het plangebied ingericht worden als ecologische zone. De Lunterse beek en de oeverzone zullen dus niet onderbroken of bebouwd worden. In de huidige situatie is de oeverzone niet optimaal ecologisch ingericht: de oeverzone is smal, er is geen sprake van een brede gradiënt, de over loopt steil af en er is

¹ Verhees, L. 2019. Stikstofdepositie-onderzoek uitbreiding bedrijventerrein Groot Overeem, Renswoude. Kenmerk: R001-1273217VLU-V01. Tauw bv, Deventer

nauwelijks variatie in oeervervegetatie. De herinrichting is juist gericht op een versterking van de natuurwaarde en de samenhang van het NNN gebied. Er is hierom geen conflict met de provinciale verordening ruimte.

7 Beschermde soorten

7.1 Planten

Het plangebied bestaat uit een monotoon grasveld, langs de randen groeide ten tijde van het veldbezoek fluitekruid en brandnetel. In de greppel werd riet en gele lis aangetroffen. Beschermde soorten vaatplanten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en worden op basis van het aanwezige habitat niet verwacht.

7.2 Vogels

Bebouwing en/of bomen zijn afwezig in het plangebied, hierdoor kunnen jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten in het plangebied. Het is wel mogelijk dat het plangebied behoort tot het leefgebied van roofvogels zoals de buizerd, havik en torenvalk. Het gaat hier echter niet om essentieel leefgebied, in de omgeving van het plangebied is gelijksoortig of hoogwaardiger foerageergebied ruimschoots beschikbaar. Het plangebied is wel geschikt voor grasland-broeders en akkervogels zoals de scholekster en de kievit. Tevens bestaat er een kans op nesten van watervogels (wilde eend, meerkoet) in de oeverzone. Nesten van deze vogels zijn alleen beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Hierom wordt aanbevolen om de werkzaamheden te laten starten buiten het vogelbroedseizoen: buiten grofweg de periode maart t/m augustus.

7.3 Grondgebonden zoogdieren

Het monotone grasveld biedt geen typisch habitat voor beschermde soorten grondgebonden zoogdieren. Er is enkel kans op aanwezigheid van algemene soorten waarvoor in de provincie Utrecht een vrijstelling geldt. Dit betreffen algemene muizensoorten, de mol en de egel. Ten aanzien van deze soorten is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Wel dient men de zorgplicht in acht te nemen (zie Hfst. 4.4).

7.4 Vleermuizen

Bebouwing en/of bomen zijn afwezig in het plangebied, hierdoor kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten in het plangebied. Vleermuizen kunnen wel boven het grasland foerageren, maar dit gebied heeft als zodanig geen essentiële functie. In de omgeving van het plangebied zijn veel grotere en betere foerageergebieden beschikbaar (bossen, plassen, houtsingels). De Lunterse beek kan wel functioneren als vliegroute voor bijvoorbeeld de watervleermuis. De herinrichting van de oever van de Lunterse beek als ecologische zone zal enkel een positief effect hebben op foeragerende en langsvliegende vleermuizen. Dergelijke vliegroutes kunnen echter wel negatief beïnvloed worden door een toename in kunstlicht. Negatief effect op dergelijke vliegroutes is uitgesloten wanneer men zorg draagt dat het kunstlicht op het bedrijventerrein niet gericht is op de beek. Dit kan gedaan worden door lampen langs de rand van het bedrijventerrein selectief af te schermen (zodat er geen licht naar "buiten" toe straalt, richting de beek), of door gebruik te maken van richtbare lichtarmaturen. Ook grote borden met lichtreclame mogen niet direct op het wateroppervlak van de Lunterse beek schijnen. Indien hieraan wordt voldaan is negatief effect op vleermuizen uitgesloten, aanvullend onderzoek is in dat geval niet nodig. Bij twijfel over wel/geen significante toename van kunstlicht dient men een deskundig ecooloog te betrekken.

7.5 Overige soorten

In de omgeving van het plangebied komen diverse soorten beschermde amfibieën voor (heikikker, poelkikker, kamsalamander en alpenwatersalamander) en reptielen (ringslang, levendbarende hagedis en hazelworm). Het plangebied biedt echter geen geschikt leefgebied voor deze soorten. Het grasland is open, monotoon en biedt geen beschutting. De oeverzone is smal, steil en relatief kaal. Aanwezigheid van beschermde amfibieën en reptielen kan hierom worden uitgesloten in het plangebied. Ook recent uitgevoerd onderzoek door Breur Ecologie en Onderzoek toonde geen aanwezigheid van deze soorten aan in het nabijgelegen gebied Beekweide². Er bestaat wel potentie voor algemene soorten amfibieën (zoals de gewone pad) waarvoor in de provincie Utrecht een vrijstelling geldt. Ten aanzien van deze soorten is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Wel dient men de zorgplicht in acht te nemen (zie Hfst. 4.4).

² Breur, T.D. 2019. Soortgericht onderzoek Renswoude, Beekweide II Rapportcode: SO19014v01. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

8 Conclusie & aanbevelingen

8.1 Conclusies

- De geplande ontwikkeling heeft geen negatief effect op Natura-2000 gebieden.
- Het NNN onderdeel van het plangebied: de oeverzone van de Lunterse beek zal ecologisch ingericht worden. Dit is een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Er is er geen sprake van een overtreding van de Provinciale Verordening Ruimte.
- Het plangebied is geschikt als nestplaats van algemene broedvogels van grasland en akkers. Hierom wordt aanbevolen om de werkzaamheden te laten starten buiten het vogelbroedseizoen: buiten grofweg de periode maart t/m augustus.
- De Lunterse beek kan functioneren als vliegroute voor vleermuizen (met name de watervleermuis). Kunstlicht kan van negatieve invloed hierop zijn. Mits men zorg draagt dat het kunstlicht op het bedrijventerrein niet gericht is op de beek is er geen sprake van negatief effect, en dus geen noodzaak voor aanvullend onderzoek. Bij twijfel over wel/geen significante toename van kunstlicht dient men een deskundig ecoloog te betrekken.
- Afgezien van beschermde soorten is het plangebied geschikt voor onbeschermde danwel vrijgestelde soorten (zoals mol, egel, gewone pad). Het aanvragen van een ontheffing is voor deze soorten niet nodig, wel geldt te allen tijde de zorgplicht (zie aanbevelingen).

8.2 Aanbevelingen

- In het kader van de zorgplicht dient men zorg te dragen voor alle in het wild levende planten en dieren. Onnodige schade dient te allen tijde te worden voorkomen. In de praktijk betekent dit bijvoorbeeld dat wanneer er zich een egel of kikker in het werkveld bevindt dat deze verplaatst wordt, dan wel de gelegenheid dient te krijgen om het werkgebied op eigen kracht te verlaten.
- De werkzaamheden dienen te starten buiten het vogelbroedseizoen: buiten grofweg de periode maart t/m augustus. Indien men toch in het broedseizoen van start wil gaan dient locatie voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden door een deskundig ecoloog. NB: Wanneer bij de controle nestelende vogels worden aangetroffen kan dit alsnog leiden tot uitstel van de werkzaamheden.
- De herinrichting van het terrein biedt kansen voor natuur-inclusief ontwerpen. Hierbij valt te denken aan groene gevels of daken, of voorzieningen voor gebouwbewonende vogelsoorten en vleermuizen (zoals inbouwkasten) in de bedrijfspanden. Ten aanzien van de nieuwe beplanting in de openbare ruimte wordt aanbevolen om te kiezen voor inheemse soorten. Ook het beheer van het groen kan op een ecologische manier ingericht worden: Zo heeft een kort gemaaid gazon een lage natuurwaarde, maar een extensief gemaaid veld is vaak rijk aan bloemen, kruiden, insecten en vogels. Een dergelijk extensief maaibeheer kan ook financieel aantrekkelijker zijn dan een intensief gazonbeheer. Naast een positief effect op de biodiversiteit hebben dergelijke maatregelen ook andere voordelen: Het groen zorgt voor een gezond werkklimaat, het heeft een grote waterbufferende werking (minder regenwateroverlast) en het draagt bij aan het tegengaan van hittestress. Breur Ecologie & Onderzoek kan u desgewenst helpen bij het benutten van groene kansen op het nieuwe terrein.

Bronvermelding

Bijtel, van den. H.J.V. (2011) Ecologisch onderzoek Beekweide 2, Renswoude. Van den Bijtel Ecologisch Onderzoek

Breur, T.D. 2019. Soortgericht onderzoek Renswoude, Beekweide II Rapportcode: SO19014v01. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

Cleef, van. P.W.J.V. (2006) Oriënterend flora- en faunaonderzoek, Renswoude, Onderzoek B-plan. Groenplanning Maastricht B.V.

Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.

Verhees, L. 2019. Stikstofdepositie-onderzoek uitbreiding bedrijventerrein Groot Overeem, Renswoude. Kenmerk: R001-1273217VLU-V01. Tauw bv, Deventer

Kaarmateriaal:

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Beschermde gebieden:

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

<https://ruimtelijkeplannen.provincie-utrecht.nl>

Overig:

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

<https://www.verspreidingsatlas.nl>

<https://waarneming.nl/>

Bijlage I

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming per beschermingscategorie.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermdde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.